

رفتار با کودکان

فرزاد ادیبی

کارشناس تعلیم و تربیت

toloos@hotmail.com

با تشکر و قدردانی از رفیق امیر توکلی

همارجمند

دبیر کودکان مقدمند

امیر توکلی: در مورد چگونگی تربیت جنسی کودک از ما سوال شده است. والدینی سوال کرده اند که: دلیل ور رفتن بعضی از کودکان، با خودشان (آلت جنسیشان) چیست؟ این خطری برای آنها ندارد؟ کودکان در چه سنی به جنسیت خود، پی می برند؟ در رابطه با جنسیت کودکان، سکس و آمیزش، چه اطلاعاتی و چه موقعی مناسب است؟ برای پاسخگویی به این سوال من به کتابی با عنوان «تربیت کودک» اثر مارکارنکو مراجعه کردم، اما متأسفانه پاسخی امروزی و قانع کننده در این کتاب نیافتم، مارکارنکو مینویسد که در مقابل سوال کودکان در مورد مسائل جنسی بگویند: «تو هنوز خیلی کوچک هستی، وقتی بزرگ شوی خواهی فهمیدی.» «و یا» «با شوخی و لحنی سوال کودک را بی جواب بگذارید و طوری رفتار کنید که کودک سوال خود را از یاد ببرد.» «و در جایی مینویسد: «میتوان با توجه به سن کودک درباره مسائل جنسی با او گفتگو کرد در صورت لزوم این گفتگوها باید در نهایت اختفا بین پدر و پسر و یا مادر با دختر صورت گیرد.» «خواستم نظر شما را بدانم. آیا با مارکارنکو موافق هستید؟ البته مارکارنکو نویسنده ای با افکار اسلامی نیست اما ظاهراً در برخورد به تربیت جنسی کودکان تفاوتی بین نظرانشان نیست. متد برخورد در کشورهایی که به این مساله علمی و انسانی میپردازند، چگونه است. مثلاً در کشورهای اسکاندیناوی؟ خود شما چگونه به این سوال کودکانتان جواب میدهید؟

قسمت دوم

کنجکاوهای کودکان را در باره حنسیتهشان، سکس و آمیزش، چگونه باید پاسخ داد؟ این یکی از ادامه در صفحه 6

در صفحات دیگر نشریه میخوانید:

نگاهی به ادبیات کودک در ایران - خانه من کجاست؟-

کودکان سرباز - کودکان و فقر - بهداشت و رفاه،

رویا یا واقعیتی شدنی- کودکان در جنگ

همانطور که مطلع شده اید رفیق امیر توکلی مسئولیت سردبیری نشریه هفتگی "کودکان مقدمند" را بخاطر اولویتهای دیگر از این پس بعهده نخواهند داشت. رفیق امیر در میان فعالین نهاد کودکان مقدمند از جمله کسانی بود که با تلاش خستگی ناپذیر و پیگیر خود در جهت نفوذ و گسترش اهداف عمیقاً انسانی، کودک دوستانه و ماکزیمالیست کودکان مقدمند، باعث شد که این نهاد به موقعیت کنونی دست یابد. او با صبر و پشتکار عظیمش نگذاشت حتی یکبار نشریه کودکان مقدمند بدون آن که از کیفیت محتوی آن و یا شکل ارائه آن بکاهد، با تاخیر انتشار یابد. همه ما در نهاد کودکان مقدمند انتشار منظم و خوب نشریه را مدیون امیر میدانیم و در همین جا با سیاست فراوان از او بخاطر همه زحماتش قدردانی میکنیم و برای رفیق امیر آرزوی موفقیت و پیروزی در عرصه های دیگر مبارزه برای زندگی بهتر کودکان و بشریت را داریم. در همین جا لازم است از رفیق فرزاد ادیبی، از دیگر فعالین نهاد کودکان مقدمند، که پذیرفتند از این پس سردبیری نشریه را بعهده گیرند، صمیمانه تشکر کنیم و برایش موفقیت های بزرگ را در این زمینه آرزو. میدانیم گرداندن منظم و مستمر یک نشریه مدرن، رادیکال و پرمحتوی کار طاقت فرسایی است، ولی مطمئن هستیم که رفیق فرزاد بخاطر عشقش به کودک و سعادت آنان از پس آن برخواهد آمد.

کوتاه اما، عمیق و پر معنا به وسعت یک دریا

هما ارجمند، دبیر تشکل کودکان مقدمند، در نامه اش به خوبی از کار بی نظیر امیر توکلی در مدت سردبیریش، قدردانی کرده است. اما من هم که از همان آغاز کار امیر همکارش بوده ام، دوست داشتم که چند خطی به نشانه قدردانی برای امیر بنویسم. اما نامه کوتاه اما پراحساس سروش عزیز به دستم رسید. سروش بسیار زیبا احساس ما فعالان کودکان مقدمند را فرموله کرده است. بنا براین من نامه سروش را از طرف خودم و دیگر فعالان نیز می دانم

فرزاد ادیبی

نامه سروش ابراهیمی به امیر توکلی:

با شنیدن خبر کناره گیری از سردبیری کودکان مقدمند بسیار دلم گرفت و تمام این مدت که با فشار کار بسیار شاهد هر چه باشکوه تر منتشر کردن هفته نامه کودکان مقدمند توسط تو بودم در یک لحظه از نظرم گذشت و تصمیم گرفتم که این نامه را نوشته و بپاس قدردانی هر چند کوچک از تو، تقدیم کنم. و آرزو دارم در هر کجای این تشکیلات انسانی که مشغول فعالیتی موثرتر هستی همچنان موفق و شاد باشی. و همچنین سپردن این وظیفه خطیر را به رفیق فرزاد ادیبی و بقیه همکارانش تبریک میگویم؛ و امیدوارم من هم بتوانم در همکاری خود موثر واقع شوم

زندگی شاد، امن و خلاق حق مسلم کودکان است

خانه من کجاست؟

مهر نوش معظمی

قسمت دهم

زندگی عجیبه... شاهین

از خودش می پرسید که چه اتفاقی رخ داده بود! در فرودگاه استهکلم مسافران راه میرفتند، چمدان های خود را تحویل می گرفتند و از هم جدا می شدند. و آن پلیس های سویدی و آن کارمندان برای آنها اشکالی به وجود نمی آوردند. پدر و مادر شاهین به زبان انگلیسی تسلط داشتند و برای گرفتن

سئوالهای خود با مشکلی روبرو نشدند. ویزای ورود به سوید هم در پاسپورتشان درها را برای آنها می گشود. حال با چمدانها روی چرخ گام به گام جلو میرفتند ولی آهسته و گاه پس از چند قدم مکث می کردند. حال موقعیت برای شاهین غم انگیز بود. و می فهمید دلتنگی چه معنی دارد. او نمی توانست که آن زمین خاکی فوتبال را و چهره تیم محله را از خاطر خود براند که آزاد بماند برای بودن با خانواده خود و ملاقات عموها و عمه و بچه های آنها. شاهین عمه و دو زن عمو بچه های آنان را دوبار در ایران دیده بود و به یاد داشت خاطره های بستنی های نیمه گاز زده که در آشغالی می افتاد، آن بچه ها که از پدر خود نمی ترسیدند و باید هر چیز را که هوس می کردند مهیا می شد، فارسی را با لهجه غربی حرف می زدند، درس و مشق زیاد از معلم نمی گرفتند. و دختر و پسر در یک مدرسه و یک کلاس و یک نیمکت می نشستند. شاهین در خود میلی نمی یافت

که آنها را دوباره ببیند. اما او که قادر نبود سرنوشت خود را تعیین کند و این فکر چون شمشیر در قلب او فرو رفت و با ناامیدی پدر و مادر را دید که بر سرعت قدمهایشان افزودند و به سوی یک جمع حاضر در سالن انتظار شتافتند، او در میان آن آدمهای بیگانه مردی را دید با موهای جوگندمی، ولی با صورت پدرش، چند بهاری بیشتر دیده و با همان حالت اخم در چشم ها و آن گودی روی چانه فریاد می زد شاهپور، شاهپور و او پدرش را دید که یک دم ایستاد و به مادرش خیره شد و بعد به سوی آن مرد دوید، ولی در چند قدمی آن مرد ایستاد و سرش را پائین نگاه داشت، انگشتانش که در هم فرو رفته بودند، گاه روی پارچه لباسش بازی می کردند ولی هنوز آن چشمان غرق در اشک روی زمین می چرخیدند و جمعیتی که گرد آندو حلقه زده بودند به سکوت چسبیده بودند و مادر در افکار حزن آلود خود غرق شده بود. بالاخره پدر سرش را بلند کرد و به برادر بزرگترش نگاه کرد و لبخند زد. عمو که واقعیت ملاقات با برادر کوچکتر خود را بخوبی هضم نمی کرد، دستها را باز کرد و پدر را محکم در آغوش گرفت. شاهین لرزش شانه های پدر را می دید که بسرعت به تکانهای

شدید مبدل شد. کسی گفت چه گریه ای و شخصی دیگر جواب داد، اوه درد دل آن سالهای تنهایی، زندان، بیکسی..... شاهین مادرش را دید که یکباره بسوی صداها برگشت با یک نگاه خشمگین، شاید انگار می خواست که حرفشان را با جوابی قطع کند ولی فقط زیر لب گفت، مادر حق داشت، شروع شد. این کلمات شاهین را بیشتر مضطرب کرد. او با وضوح آنچه را که مادر بزرگ درباره پدر و خانواده او گفته بود در نظر مجسم کرد که خانواده های پدر و مادر فرهنگهای جداگانه داشتند و پدر از تنهای با آنها در رفتار و آمد بود. او در نظر مجسم کرد که چگونه مادر بزرگ می گفت که با آمدن به سوید مادر و پدر از هم جدا خواهند شد و پدر آنها را ترک خواهد کرد. او صورت مادر بزرگ را با وضوح میدید که باز هم می گفت و پدر را که به برادر بزرگ و آن دو برادر دیگرش میگفت داداش خیلی کشیدم، مرگ رفقا را دیدم، دوری از زن و بچه و شکنجه، همه چیز برای من قدغن شده بود، حتی گریه کردن، اینجا آمدم که گریه کنم، به این دیار آمدم که بتوانم حرفم را بزنم و کسی با من کاری نداشته باشد..... نفس بکشم و نترسم شاهپور! شاهپور!

شیطان محله، سر شکسته را همان دردها بزرگ کرد و دوری جغرافیای و زمانی به من اجازه را نداد که در کنار تو و پدرمان باشم..... همه چیز را از ما گرفتند، حتی شرکت در عزاداری مرگ پدرمان، دیدار وطن و دوباره رفتن به آن خانه قدیمی... عمو این حرفها را بسیار آرام میزد و پدر اشک می ریخت، آرام و بدون تشویش و نگرانی..... شاهین در این حرکت پدر نه میل بازگشت میدید و نه اندیشیدن به ایران. او میدید که پدرش احساس می کرد که زنده است و خطری او را تهدید نمی کند. و مادرش به آسمان ابری بیرون نگرست و آه کشید

ادامه دارد

نشریه
کودکان
مقدمند

دوشنبه
ها
منتشر
می شود

دبیر
کودکان مقدمند
هما ارجمند

homawpi@rogers.com

سر دبیر
هفته نامه
کودکان مقدمند
فرزاد ادیبی

00460704917494

Kodakan_mogdamand@hotmail.com

toloos@hotmail.com

مسئولین مرکز
بخش:
شهلا خباززاده
سروش ابراهیمی

kudakanmoqadam@aol.com

shahlahabbazzade@aol.com

soroshebi@yahoo.com

دست مذهب از زندگی کودکان کوتاه

کودکان سرباز

ترجمه از: جلیل بهروزی

بیش از ۳۰۰ هزار کودک زیر ۱۸ سال در حال حاضر در سطح دنیا جز نیروهای مسلح در جنگهای کشوری و محلی دخالت دارند. این کودکان نه تنها بعنوان سربازان جنگی بلکه بعنوان حامل، آشپز، جاسوس، مین یاب و همسران اجباری هستند.

در بعضی از مناطق چون اوگاندا، موزامبیک و السالوادور گروههای نظامی کودکان را مجبور میکنند تا بعنوان یک نیروی سرکوبگر در روستا و یا حتی خانواده خویش عمل کنند. این شیوه خشن ولی متداول سربازگیری، بازگشت این کودکان به خانواده و محل زندگی را غیر ممکن میکند و همین خود موجب میگردد که کودک برای امنیت و بقا خود تنها به گروه نظامی متکی گردد. پس از این که بدین وسیله به ارتش و یا گروههای نظامی وابسته شدند این کودکان اولین قربانیان آزارهای جنسی و جسمی چون کتک خوردن و تحت آموزشهای نظامی غیر انسانی قرار گرفتن، هستند. در مواردی این کودکان مجبور به مصرف مواد مخدر میگردند. این شرایط وحشیانه حتی زمانی که سالها این کودکان از نظامگیری بیرون آمده اند تأثیرات خویش را خواهد گذاشت. تأثیراتی که در اشکال مختلف چون بیماریهای روانی آپاتی (بیماری بی تمایلی و بی اشتیاقی به فعالیت اجتماعی و کلا زندگی)، طغیانهای خشم آگین و اعتیاد به مواد مخدر بروز میابد. این چنین واکنشهایی بلطبع میتواند موجب از دیدار درگیری و خصومت در خانواده و جامعه گردد.

منبع این مطلب سایت www.savethechildren.org میباشد

نشریه

کودکان مقدمند پیام آور دنیایی انسانی برای کودکان ماست. نشریه را وسیعاً پخش کنید. برای نشریه اخبار، مقالات و پیشنهادات خود را ارسال کنید.

کودکان و فقر

بر اساس تحقیقات جدیدی که توسط "لانست" انتشار یافته است، سه میلیون از چهار میلیون نوزادی که هر سال در سطح دنیا میمیرند میتوانند از مرگ نجات یابند!

تکنیک و هزینه پایین بعنوان راه حل موجود است ولی به آنانی که بدان محتاج اند نمیرسد!

سوم مارس ۲۰۰۵، واشنگتن دی سی: سری تحقیقات برجسته ای که در یکی از نشریات بین المللی و پیشتاز پزشکی بنام "لانست" انتشار یافته، اعلام کرد که از چهار میلیون نوزادی که در سال میمیرند سه میلیون آن میتوانند از مرگ نجات یابند در

صورتی که خود و مادرانشان از توجه هات کم هزینه ای چون واکسین ضد کزاز در هنگام حاملگی، بهره بری از شیر مادر، تمیزی در هنگام وضع حمل و آنتی بیوتیک در دوره بیماری، برخوردار باشند. این سری اسناد وضعیت بهداشت نوزادان در سراسر دنیا را بررسی کرده و خواهان اقدامات فوری و ادامه داری جهت نجات این کودکان میگردد. "تولد کودک نباید همراه با دسته و پنجه نرم کردن با مرگ باشد". انا تینکر مسئول "نجات زندگی نوزادان" سازمان "نجات کودکان" تاکید کرد. با به کارگیری راه حلهایی که عملی و کارائی آنها ثابت شده است، اکثریت نوزادانی که در دنیا از دست میروند میتوانند نجات

یابند. ریچارد هورتون سردبیر نشریه لانست در این سری اسناد خود گفت: "هشت میلیون کودک در دنیا یا مرده دنیا میبند و یا در همان ماه اول میمیرند." هدف از انتشار این سلسله از "لانست" این است که به توجیه ناآگاهی برای عموم و بی عملی سیاسی، یکبار و برای همیشه پایان بخشیم."

تقریباً ۴۰ درصد مرگ کودکان در سطح دنیا مربوط به ماه اول حیات و در دوره نوزادی است.

هرچند که ۹۹ درصد مرگ و میر نوزادان در کشورهای فقیر است، تقریباً همه راه حلها با هزینه های گزاف و تحقیقات با تکنولوژی بسیار بالا صرف جلوگیری یک در صد مرگ و میری میشود که در کشورهای ثروتمند بوقوع میببوند. بار سنگین مادری، بچه نوزاد و مرگ و میر کودک به قسم نامتعادلی بردوش کشورهای فقیر و جمعیت فقیر سنگینی میکند.

هزینه مداخله در تامین بهداشت نوزادان با ۹۰ درصد پوشش، چیزی حدود ۱،۴ میلیارد در سال خواهد بود علاوه بر ۲ بلیونی که در حال حاضر در ۷۵ کشور با مرگ و میر بالای نوزادان، خرج میشود.

ترجمه: جلیل بهروزی

۲۸ مارس ۲۰۰۵

برای مطالعه بیشتر از تحقیقات صورت گرفته در این زمینه رجوع کنید به:

www.thelancet.com
www.savethechildren.org

مسکن، تغذیه، بهداشت و رفاه برای همه کودکان

سیري در ادبيات كودك «كودك در ادبيات ايران»

ميلاد پرتوی -

ايران

ویژگیهای

افسانه‌های عامیانه
محققان ادبی ویژگیهای مشخصی را بدین گونه برای افسانه‌ها نقل کرده‌اند:

افسانه‌های عامیانه نمایشگر عقاید و آداب و رسوم هر قوم و مبین احساسات و دید مردم آن نسبت به مسائل زندگی است. از آنجا که این افسانه‌ها در بین مردم محبوبیت دارند، نقش سازنده آن قابل مطالعه است.

خصایل نیک انسانی نظیر فروتنی، جوانمردی، سخاوت، شجاعت و محبت در این افسانه‌ها مورد ستایش است. خواننده به کرات می‌بیند با آنکه این خصوصیات مشکلاتی را سبب می‌شود ولی همواره در پایان پیروزی را سبب می‌آید. در افسانه عامیانه هیچ ملتی دیده نشده که ظالمی زورگو پیرو گردد.

شیوه بیان در این افسانه‌ها بسیار به گفتار مردم نزدیک است زیرا اصولاً زمانی به جود آمده‌اند که نگارش وجود نداشته است.

افسانه‌های عامیانه از طرح خاصی پیروی می‌کنند، شروع و پایان مخصوص به خود دارند.

شخصیتهای اصلی داستان اغلب در همان چند جمله اول معرفی می‌شوند و پس از آن شخصیتها با گره اصلی مواجه شده و طی ماجرای پر حادثه این گره سریعاً به دست محبوب‌ترین قهرمان افسانه گشوده می‌گردد.

ماجرای در افسانه‌های عامیانه نقش بسیار مهمی را بر عهده دارد. وقایع مانند دانه‌های زنجیر پشت هم قرار می‌گیرند و خواننده یا شنونده با توضیحات و جمله‌سازیهایی توانی معطل نمی‌شود.

قهرمانهای اصلی شخصیتهای روشن و مشخصی دارند و اغلب به هم شبیه‌اند. فقرا نیک نفس و مهربانند و ثروتمندان سنگدل و ظالم. خصوصیات افرادی که ماجراها را پیش می‌کشند و در همان ابتدای افسانه مطرح می‌شود.

افسانه‌های ملل نویسنده خاصی ندارند زیرا سالها بلکه قرن‌ها پس از به وجود آمدن جمع آوری و نگاشته شده‌اند.

هدف از بکار بردن افسانه‌های عامیانه و جدید برای کودکان
افسانه‌ها به علل مختلف و برای برآوردن

نیازهای گوناگون مردم خلق شده‌اند. برای سرگرم کردن خردسالان و یا برای پندآموزی آنها. پرورش نیروی تخیل و تصور و قدرت ذهنی کودکان و نوجوانان. کمک به آشنایی با میراث گذشته و تکوین هویت فرهنگی خوانندگان.

گسترش دید و تخیل و آماده کردن کودک برای شناختن، دوست داشتن و ساختن محیط ارزش نهادن بر قهرمانان نیک و راندن نمونه‌های زشتی و بدی ایجاد احترام به اصالت انسانی و میل به اعتلای مداوم کردن.

برآورد نیازهای روانی سرگرم کننده و لذتبخش بودن علاقه‌مند کردن کودک به مطالعه و ایجاد عادت به آن از طریق سهل‌ترین شیرین‌ترین نوع ادبیات یعنی افسانه‌ها.

آشنایی با سبک زبان، چه افسانه‌ها سرشار از ترکیبات زیبا و تعبیرهای لطیف هر زبان است. ترجمه افسانه‌های عامیانه و جدید کشورهای دیگر روابط فرهنگی و آشنایی با سنتها و فرهنگهای مختلف را برای فرزندان ما به ارمغان آورده و از جداییهای غیر انسانی بین ملتها می‌کاهد.

در هدف پندآموزی همین بس که در جوامع

تحت سلطه، خوانندگان جوان از هر جهت آمادگی بیشتری دارند برای همانند ساختن خود با ماجراجویان و کسانی که برای عدالت و بر علیه همه اشکال ستم می‌جنگند. اکثر این قهرمانان، دیگر يك فرد عادی نیستند بلکه به سمبلهایی بدل شده‌اند که بازتابی هستند از امیدها و نگرانیهای يك گروه اجتماعی در جامعه خود هدف قصه‌های تخیلی و جوهر افسانه‌ها، دادن عشق به استقلال، دلیری و گذشت است.

افسانه‌ها از سرگشتگی و جست و جوی انسان و ایمان او به خود و نوع بشر و هر آنچه در او انسانی است سخن می‌گوید.

هدف دیگر آنکه روح از خلال افسانه‌ها سفرو با آنها خطر می‌کند. خود را متعهد می‌سازد و دوباره متولد می‌شود. کودکان و نوجوانان تحت تأثیر روایتها احساس می‌کنند که می‌توان در مقابل آنچه غیرقابل اجتناب و انمود شده مقاومت کرد و هر غیرممکنی را ممکن نمود. بچه‌ها به انواع تجربه‌های عاطفی هستند.

یکی از صاحب‌نظران ادبیات کودکان می‌گوید: انواع افسانه‌ها در مجموعه سنتها از دیدگاه روانشناسی، تعلیم و تربیت و جامعه شناسی وظایف خاص خود را دارند. گاه این وظایف با هم ترکیب

می‌شوند. مهم‌ترین خاصیت افسانه‌ها این است که به شنوندگان و خوانندگان خود این امکان را بدهد تا از بحرانها و مشکلات خود بگذرند و پرواز مستقل را آغاز کنند.

کودک به معنای اعم، مفهومی است انتزاعی، کودکان بسیار متفاوتند و اختلاف فردی میان آنها باید همه جا در نظر گرفته شود و در انتخاب انواع افسانه و انطباق با گروههای سنی و محیطهای مختلف تفاوت ملحوظ گردد.

با توجه به اهمیتی که این نوع ادبیات دارا می‌باشد باید به منظور حفظ دقت در انتخاب آن جهت کودکان که استفاده کننده خاص آن هستند ملاکها و ضوابط تجربه شده‌ای به تناسب گروه خوانندگان و هدف و موضوع بکار گرفته شود و پرورش نیروی تخیل و آشنایی با میراث گذشته و تکوین هویت فرهنگی در سن 8 تا 12 سالگی که سن افسانه خوانی است (گرچه برای خواندن افسانه سن خاصی مطرح نیست. آنچه مطرح است امکان درک ظرایف افسانه توسط کودکان، نوجوانان و حتی بزرگسالان است) مورد توجه قرار گیرد و بدین نیاز پاسخ داده شود که: بچه‌ها به انواع تجربه‌ها نیازمندند و افسانه‌ها زمینه مناسبی برای تجربه‌های عاطفی هستند.

ادامه دارد

ممنوعیت هر نوع آزار روانی، فشار و ارعاب به کودکان

بهداشت و رفاه برای کودکان در سوئد رویایی شیرین یا واقعیتی شدنی؟

ویدا بهروز

قسمت دوم

تربیت کودکان در جامعه سوئد، مردم خواهان این هستند که کودکان، افرامستقلی بار آیند. از این رو تلاش میشود که در محیط مهد کودک و مدرسه به کودکان یاد داده شود که به تواناییهای خود اعتماد کنند و همچنین همکاری و احترام متقابل به هم بیاموزند. در سابق به کودکان فرمانبرداری کامل از والدین را می آموختند و زدن و یا تنبیه آنها به طرق دیگر، برای اطاعت از والدین معمول بود. اما امروزه همه می دانند که کودکانی که با تنبیه بدنی و تهدید دائمی رشد می یابند، صدمات زیادی می

بینند. سال ۱۹۵۷ تنبیه اطفال در مدارس و سال ۱۹۵۹ هر نوع تنبیه بدنی و رفتار تجاورآمیز، مانند ترساندن، حبس کردن، تهدید به کتک ۰۰۰۰۰۰ نسبت به کودکان در خانه ممنوع اعلام گردید.

BRIS یک نهادی است که همه کودکان در مواقع نیاز به کمک، یا احساس خطر، مثلا تنبیه بدنی در خانه، تجاوز ۰۰۰ می توانند به این نهاد تماس بگیرند و راجع به مسایل خود با کسی صحبت کنند.

باید اضافه شود که پرستار کودک و یا گروههای کاری دیگر مانند کارمندان مهد کودک وظیفه دارند که در موارد مشکوک شدن به صدمات جسمی و یا روحی کودکی به اداره کل امور اجتماعی اطلاع دهند.

درمان رایگان پزشکی و دندان پزشکی.

خدمات پزشکی و بهداشت دندان برای همه کودکان تا سن ۱۸ سالگی مجانی است.

کمک هزینه کودکان: ۹۹۵ کرون است و هر ماه یک بار به والدین کودک تا سن ۱۶ سالگی پرداخت میشود. کودکان بیش از ۱۶ سال می توانند از این کمک هزینه چنانچه مشغول تحصیل باشند تا سن ۱۸ سالگی استفاده کنند.

هدف مرکز بهداشت کودکان:

هدف مرکز بهداشت کودکان این است که به همراه والدین یک محیط سالم و امن برای تکامل کودکان ایجاد کند. برای رسیدن به این هدف از طرق زیرین استفاده میشود:

کنترل سلامتی کودکان و مداوای مبتلایان به بیماری
* حمایت والدین
* هشیار ساختن والدین از خطراتی که در محیط خانواده و جامعه وجود دارد
* کشف و پیشگیری بیماریهای جسمی و روحی بین کودکان
تیم کاری مرکز بهداشت کودکان: مرکز بهداشت کودکان بر اساس همکاری جمعی صورت می گیرد و به این جهت مهم است که همه به لیاقت و دانش همدیگر اعتماد داشته باشند.

این تیم کاری از پرستار، دکتر و در بعضی از مراکز از بهیار تشکیل می شود.
پرستار:
پرستار کودک یک نقش مرکزی و مسئول اصلی ارتباط با خانواده به شمار می آید. علاوه بر حمایت از والدین و آگاهی دادن به عموم وظایف زیرین را هم دارد.

* واکسینه کردن
* ایجاد و تدریس کلاسهای والدین (در مورد این کلاسها بیشتر صحبت خواهد شد)
* برنامه ریزی و کنترلهای ماهانه و سالانه که هم از طرف دکتر و پرستار انجام میشود
* دیدار از مهد کودکها
* جواب دادن به تلفن و راهنمایی والدین
دکتر:

دکتر یک مسئولیت کلی پزشکی دارد و معاینه های پزشکی در سن ۲، ۶، ۱۰ ماهگی یا ۱ سالگی را انجام می دهد. دیدار از مهدکودکها و کمک به خانواده هایی که مشکلات اجتماعی دارند همچنین جزه کار دکتر می باشد.

بهیار:

امروزه کمتر مرکزی است که از خدمات بهیار استفاده می کند. بهیارها وظیفه کارهای عملی مانند اندازه گرفتن قد و وزن کردن کودکان را دارند. برای اینکه پرستار و دکتر بتواند خدمات لازم را به خانواده ها

ارائه دهند، احتیاج به مشاورت با گروه های کاری دیگری دارند.

کمک پزشک چشم:
کنترل از بینایی کودک در سن ۸ ماهگی، ۴ و ۵ سالگی صورت می گیرد. کودکانی که مشکل لوچی یا بینایی دارند به کمک پزشک چشم فرستاده میشوند. متخصص تن درمانی

(فیزیوتراپ):
فیزیوتراپ کودکانی را که مشکل سستی و بیحسی ماهیچه یا ناراحتیهای مشابه را دارند، ملاقات می کند.
پرستار دندان:
دادن اطلاعات راجع به بهداشت دندان حدوداً در سن ۱۰ ماهگی از طرف پرستار دندان صورت می گیرد.

مواظبت از نوزاد بعد از زایمان: همانطور که در شروع مقاله اشاره کردم در سوئد بسیار مهم است که بعد از زایمان، مادر و نوزاد در کنار هم باشند. در مواردی که این امکان برای مادر وجود ندارد مثلا به دلیل عفونت، ناتوانی جسمی مادر و ۰۰۰ پدیر است که در کنار نوزاد خواهد بود. باید اضافه شود که پدرها هنگام زایمان در کنار مادر حضور دارند و از او حمایت می کنند.

بعد از یک دقیقه از بدنی آمدن کودک آزمایشی به نام APGAR از نوزاد میشود. این آزمایش کنترلی از وضعیت قلب، شش، واکنش غیر ارادی (حساسیت رفلکس)، گرفتگی غیر ارادی ماهیچه ها و رنگ پوست کودک است. این کنترل در فاصله های ۱، ۵ و ۱۰ دقیقه بعد از به دنیا آمدن نوزاد صورت می گیرد. مامای مسئول علاوه بر وزن

کردن و اندازه گرفتن کنترل میکند که کودک از هر جنبه ای سالم است. همچنین قبل از مرخصی از بیمارستان یک معاینه کلی پزشکی از نوزاد صورت میگیرد.

در بعضی از بیمارستانها کنترل شنوایی OAE از نوزاد انجام می گیرد و تلاش میشود که در آینده این متد در همه بیمارستانها به رایج درآید.

یک آزمایش خون است PKU که حدا ۷۲ ساعت بعد از تولد نوزاد گرفته میشود. هدف از این آزمایش کشف ۴ نوع بیماری یا اختلال هورمونی می باشد. نوزادانی که از این نوع بیماری رنج می برند از نظر ظاهری کاملا طبیعی بنظر می آیند.

سخنی کوتاه درمورد این بیماریها:

Fenylketonuri یک نوع بیماری ارثی است که عدم مداوای این بیماری باعث اختلال تکاملی و سیستم عصبی میشود. حدا یک کودک بین ۳۰۰۰۰ با این بیماری به دنیا می آیند.

Kongenital hypotyreos کمبود کمی تولید هرمون قده تیروئید می باشد. این هرمون از جمله برای تکامل مغزی و رشد کودک مهم است و کمبود این هورمون باعث اختلال روانی و کوتولگی میشود. حدا یک بچه از ۳۰۰۰ دچار این بیماری میشود.

Galaktosemi اختلال وراثتی در یک نوع قند به نام Galaktos می باشد که از جمله علایم این بیماری لاغر شدن، استفراغ کردن و خستگی ..... می باشد. کودکانی که دچار این بیماری می شوند، می توانند با رژیم غذایی بدون Galaktos بطور طبیعی رشد کنند. یک کودک از ۸۰۰۰۰۰

بـرد **Kongenital binjurebarkhyprpla** یک بیماری ارثی است. کمبود نمک، نقص آلت تناسلی بین دخترها و بالغ شدن زودرس پسرها نشانه های این بیماری است. عدم درمان این بیماری باعث مرگ میشود. حدودا یک بچه در ۱۰۰۰۰ دچار این اختلال میشود.
ادامه دارد

ممنوعیت کار حرفه ای برای کودکان و نوجوانان

ادامه رفتار با کودکان

که در برابر ما پدران و مادران قرار دارد. در رابطه با همین سؤال، سؤالهای ریزتری می آید. در چه سنی به چه سؤالی باید پاسخ داد؟ این پاسخ باید حاوی چگونه اطلاعاتی باشد؟ آیا باید ما در جوابمان به کنجکاویهای کودکانمان، رک و صریح باشیم؟ قبل از اینکه به این سؤالها بپردازیم، به قسمت یک اشاره ای می کنم و با یک توضیح کوتاه این قسمت را کامل می کنم. در قسمت اول اشاره ای داشتم به پدران و مادرانی که وحشت دارند که فرزندانشان در باره سکس و جنسیتش، اطلاعاتی کسب کند. در بین پدران و مادران مذهبی، بویژه مسلمانان از سکس حرف زدن با کودک ممنوع است و هر نوع اطلاعاتی را درباره جنسیت و سکس از کودک پنهان می کنند. پدران و مادران سنتی و مذهبی متوجه نیستند که دانش سکس مانند دانش ریاضی و علوم دیگر، جز اینکه کودک را آگاهتر در برابر مشکلات آینده در این رابطه می کنند، ضرری به جسم و روح کودک نمی زند. برعکس این عدم آگاهی کودک است که باعث آسیب رسیدن به وی در مراحل نوجوانی و جوانی می شود.

کنجکاویهای و سؤالات کودکان در رابطه با جنسیتشان و روابط آمیزشی بین انسانها، بر حسب سن و رشد فکری و جسمی متفاوت است. در دوران 2/3 سالگی، سؤال کودکان بیشتر حول شکل ظاهری آلت جنسیتشان است. جواب به این سؤال گاه، چون تو پسری و آلت جنسی پسرها با دخترها فرق می کند، کافی است. اما در میان همین کودکان 2/3 ساله هستند کودکانی که سؤالهای بیشتری دارند. مثلاً در مورد ادرار کردن سرپایی پسران، کودکان دختر سؤال دارند و برایشان عجیب است که دوستان پسرشان، ایستاده ادرار می کنند. توضیح تفاوت آلت جنسی دختران و پسران به زبان ساده میسر و اصلاً پیچیده نیست. خیلی ساده باید این تفاوت را توضیح داد. کودکان 4/5 ساله، بویژه دختران کنجوا هستند که چرا بزرگترها، همدیگر را می بوسند. در این سن بوسیدن پسرها از طرف دخترها در مهد کودک یا در محیط های دیگر، موضوعی است که دختران سعی در تجربه کردن آن دارند. گاه در بین گروههایی از کودکان به یک بازی تبدیل می شود که کودکان دختر به دنبال پسران می روند و هر پسری که بوسیده شود از دور بازی بیرون می رود. به تدریج کودک ما به 6/7 سالگی می رسد و مدرسه را شروع می کند. در کشورها و مدارس غیر مذهبی، کلاسها مختلط است و پسران و دختران در کنار هم سر کلاس حاضر می شوند. در این دوره سؤالات جدیدتری، برای کودکان مطرح می شود و به موازات آموزش علوم طبیعی این سؤالات عمیقتر و جدیتر می شوند. برخلاف ماکارنکو که معتقد است، که با شوخی و لبخند، جواب سؤال کودک را به آینده موکول کنید، علم پداگوژی امروز معتقد است که به هیچ پرده پوشی، باید سؤال کودک را جدی گرفت و باید جواب کاملی به سؤال کودک داد. اینکه چگونه و در چه عمیق و همه جانبه باید پاسخ داد، بستگی دارد به سؤال کودک و ویژه گیهای کودک، سنش، رشد فکری و جسمی، نوع یادگیری، موقعیت اجتماعی و زندگی و دهها ویژه گی دیگر که ما پدران و مادران ممکن است، نادیده بگیریم و یا اهمیت ندهیم اما در یک محیط آموزشی امروزی که بر اساس علم و دانش پداگوژی آموزش داده می شود، معلم و پداگوگها، این موضوع را در نظر می گیرند. در محیطی مانند ایران که در محیط آموزشی، آموزش سکس ممنوع است، وظیفه پدران و مادران به مراتب سختتر و مهمتر است. اگر می خواهیم که کودکانمان از آسیبهای جسمی و روانی، در رابطه با جنسیتش و روابط سکس در آینده، در امان بمانند، باید از همان کودکی آموزش در باره جنسیت و آمیزش و سکس را شروع کرد. مسلم باید از جواب گویی به همان سؤالهای ساده کودکان 2/3 ساله شروع کرد و به موازات رشد جسمی و فکری کودک، این آموزش را گسترده تر و عمیقتر کرد. نمی توان و نباید کودکان را از این دانش محروم کرد. در این دوره که تلویزیون تقریباً در همه جا هست، در همان فیلمهای کارتونی مخصوص کودکان، صحبت از عشق و بوسه و زندگی مشترک و بچه دار شدن، می شود و همین موضوعات هزاران سؤال برای کودکان ما می سازد، سکوت در برابر این سؤالها کودک را وادار می کند که خود در پی یافتن جواب سؤالهایش، برود. و در این قسمت است که امکان آموزش غلط، و اشتباه، سلامت کودک ما را به خطر بیناندازد

ادامه دارد

کودکان در جنگ

فرزاد ادیبی

ژان زیگلر، کارشناس سازمان ملل در امر سوء تغذیه، گزارش می دهد که سوء تغذیه کودکان عراقی از زمان اشغال این کشور توسط ارتش امریکا و هم پیمانانش، دو برابر شده است. این گزارش اعلام می کند که بیش از 25 درصد از کودکان عراقی از گرسنگی و سوء تغذیه شدید رنج می برند. کودکان عراقی قربانیان شماره یک، دشمنی بین دوستان و همکاران قدیمی، بوش و صدام، هستند. از ابتدای جنگ خلیج در سال 91 و در طول ده سال محاصره اقتصادی عراق، بیش از نیم میلیون کودک عراقی جان خود را از دست دادند. عامل اصلی این جنایات در حق کودکان عراقی از یکسو سرمایه داری جهانی به سرگردگی امریکا است و از سوی دیگر جنایتکاران ملی و اسلامی عراق که در جنگ بر سر سهم خود از کیک ثروت مردم عراق، کودکان بیگناه عراقی را به کام فقر، گرسنگی و مرگ می کشانند. آقای زیگلر در گزارش خود، یادآور می شود که در زمان حال قحطی و گرسنگی سراسر جهان را تهدید می کند، هر روزه هفت هزار کودک بر اساس بیماریهای ناشی از گرسنگی جان خود را از دست می دهند، او می افزاید، این برای جهانی که هرگز در طول تاریخ ثروتش بیش از این نبوده است یک رسوایی بیش نیست. باید به آقای زیگلر گفت، چشم و دل صاحبان قدرت جهان سرمایه داری رروش. این سیاستهای ضد انسانی قدرتمداران سرمایه داری است که گندم انبارشده را به دریا می ریزند که قیمت را

در بازار نشکنند. یاد ناظم حکمت شاعر متولد ترکیه می افتم که در شعری تحت عنوان، وقتی ماهیها قهوه می خورند، جنایات سرمایه داران در نابودی مواد غذایی که تولید خود همین مردم گرسنه است، افشا می کند. در هندوستان سالانه آنقدر گندم تولید می شود که به هر شهروند در روز بیش از هشت قرص نان می رسد، اگر عادلانه بین همه تقسیم شود. اما کودکان گرسنه بمبی، شبها را گرسنه در کنار خیابان به صبح می رسانند. این دنیای وارونه را می شود و باید بر پایه اصلی و انسانی اش برگرداند. باید جامعه ای ساخت که در آن هیچ کودک گرسنه، سر بر بالین نگذارد. جامعه ای که انسانها از نعمات تولید شده آن بتواند بطور عادلانه و به دلخواه خود، استفاده کنند

ممنوعیت فوری حجاب برای کودکان